

Posiedzenie Senatu RP VII Kadencji

11 sierpnia 2010 r.

Ustawa o Rzeczniku Praw Dziecka

Senator Kazimierz Wiatr:

Panie Marszałku! Panie Ministrze! Szanowni Państwo! Panie i Panowie Senatorowie!

Odnosząc się jeszcze do tej dyskusji, chciałbym dołożyć tutaj swoje trzy grosze. Powiem krótko, choć nie chciałem o tym mówić. Jeśli chodzi o tę technikę legislacyjną, namawiałbym przedstawicieli rządu, Sejmu i Senatu, aby częściej korzystać z metodologii, którą zastosowano przy tej poprawce. Otóż często otrzymujemy nowe brzmienie artykułu na stronę i dłuższe, podczas gdy w artykule zmieniają się dwa wyrazy, jedna linijka, i często mamy duży kłopot ze znalezieniem, czym to się różni, a skutkuje to takimi sytuacjami, bo przecież zamiast w art. 43 ust. 4a dodać zapis o rzeczniku praw dziecka, przytoczono całe nowe brzmienie. Po co? Zamykam, nie chciałem tu między fachowców...

Ja chciałem raczej odnieść się do istoty sprawy, czyli do urzędu rzecznika praw dziecka i do tego, co wokół tego urzędu w związku z tą zmianą ustawy się dzieje. W ramach wprowadzenia chciałbym powiedzieć, o czym już wspominałem w tej Izbie, że miałem zaszczyt pracować nad powstaniem tej ustawy jeszcze w rządzie AWS pana premiera Buzka. Mamy też w pamięci wkład Polski do powstania Konwencji Praw Dziecka, bo to przecież była polska inicjatywa, a także polskie deklaracje, mylone czasem z zastrzeżeniami, otóż te polskie deklaracje do Konwencji Praw Dziecka, które rozszerzają zapisy konwencji, w szczególności wzmacniają rolę rodziny w prawach dziecka. Pamiętam też pomysły, nawet naleganie, żeby ten urząd zlikwidować. I to nie było tak bardzo dawno temu. A dziś po raz kolejny rozszerzamy kompetencje rzecznika praw dziecka. To oczywiście mnie osobiście cieszy, myślę, że wiele osób czy urzędów też, bo wzrasta ranga tego urzędu.

Jest jednak pewne "ale". Ja dzisiaj nawet wspominałem o tym przy innej okazji, bo niestety jest tak, że pewne systemowe rozwiązania mają czasem wspólne myśli przewodnie. Otóż rola rzecznika praw dziecka ma niejako dwa wymiary: ochronę dobra i zapobieganie czy walkę z patologiami. My po raz drugi wzmacniamy narzędzia rzecznika praw dziecka w zakresie walki z patologiami. To budzi mój głęboki niepokój o proporcje aktywności rzecznika praw dziecka. Myślę, że stoi przed nami zadanie, aby w trzecim - nazwę to kolokwialnie - podejściu, w trzeciej odsłonie modyfikacji zastanowić się nad tym, jak wzmocnić pozostałe kompetencje, żeby jednak walka o dobro miała należyte miejsce i poświęcona jej była należyta uwaga w tym, co robi pan rzecznik, mało tego, żeby miała odpowiednią rangę, bo w sprawozdaniu pan rzecznik mówił nam o swoich wystąpieniach generalnych w tej sprawie. Pan minister, pan rzecznik praw dziecka jest na urlopie,

i pewnie słusznie, bo wszyscy jesteśmy bardzo zmęczeni, ale mam nadzieję, że zajrzy do stenogramu, bo chciałbym taką właśnie prośbę do pana ministra, do rzecznika praw dziecka skierować. Ocieramy się bowiem o problemy, o których dyskutujemy w ogromnych emocjach, myślę, że niewłaściwych emocjach, przy okazji ustawy o przemocy w rodzinie, a sądzę, że jest pewien niepokój o dobro, o dobre rozwiązania ustawowe - to brzmi może bardzo potocznie - o dobre dzieciństwo dla młodego pokolenia i o dobre wychowanie.

Przypominam naszą uchwałę, uchwałę Senatu, bodajże z lutego 2007 r., którą niektórzy nazywali uchwałą meteorologiczną, a była to uchwała wołająca rozpaczliwie o dobre wychowanie, ale nie tylko o dobre wychowanie, także o to, żebyśmy wszyscy czuli się odpowiedzialni za to dobre wychowanie. Bezpośrednią przyczyną powstania tej uchwały była samobójcza śmierć Ani w Gdańsku. To nie była uchwała, która nie była niczym spowodowana. A zatem niezwykle potrzebna jest głęboka profilaktyka, a nie tylko zwalczanie skutków.

Nie zgłaszam wniosków legislacyjnych do tej ustawy, ale dzielę się pewną refleksją, bo mam poczucie, że powinna nastąpić trzecia modyfikacja ustawy, która wzmocni instrumenty w zakresie wystąpień generalnych, wzmocni rolę rzecznika po to, aby to dobro przynajmniej nie malało, a może nawet się powiększało. Bardzo dziękuję za uwagę.